

Сприйняття загрози корупції громадянами: оцінка влади та вимоги до змін під час війни

У дослідженні представлено результати двох загальнонаціональних опитувань, проведених Фондом «Демократичні ініціативи» ім. Ілька Кучеріва спільно з соціологічною службою Центру Разумкова та Київським міжнародним інститутом соціології у липні та серпні 2023 року.

Опитування, проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з соціологічною службою Центру Разумкова, здійснювалося з 9 по 15 серпня 2023 року за підтримки програми MATRA, що фінансується Посольством Королівства Нідерландів в Україні. Дослідження проводилося в усіх регіонах України, окрім АР Крим, Донецької та Луганської областей. У Миколаївській, Херсонській, Запорізькій та Харківській областях опитування проводилося на територіях, які контролюються урядом України та на яких не ведуться активні бойові дії. Опитано 2019 респондентів віком від 18 років.

Опитування, проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з Київським міжнародним інститутом соціології, здійснювалося методом face-to-face з 3 по 17 липня 2023 року в усіх регіонах України, окрім АР Крим, Донецької, Луганської та Херсонської областей. У Запорізькій та Харківській областях опитування проводилося на тих територіях, що контролюються урядом України, та на яких не ведуться бойові дії. Опитано 2011 респондентів віком від 18 років.

Зміст

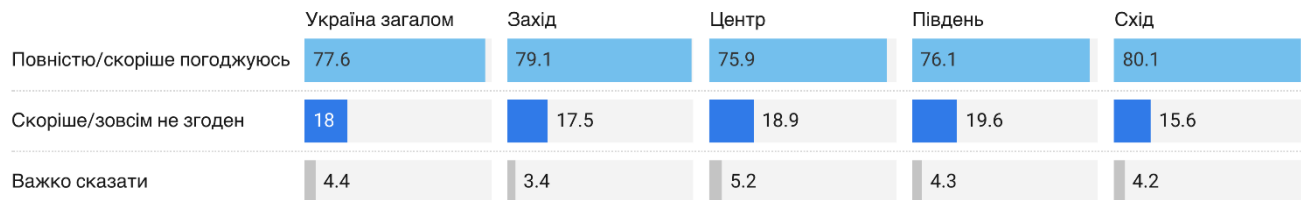
Основні результати дослідження	2
1. Сприйняття відповідальності Президента за корупцію у виконавчій владі під час війни	2
2. Сприйняття зовнішнього тиску та громадського осуду влади з приводу корупції.....	2
3. Корупція як гальмо для повоєнної економічної стабілізації та відбудови	4
4. Непрозорість у системі охорони здоров'я	5
Таблиці розподілів відповідей респондентів	8
1. Чи погоджуєтесь Ви з твердженням, що президент несе пряму відповідальність за корупцію в уряді, воєнних адміністраціях?.....	8
2. На Вашу думку, чи доречно з боку закордонних партнерів України було б запровадити підхід, за якого військова допомога Україні надавалася б лише за умови ефективної боротьби з корупцією в Україні?.....	8
3. Чи погоджуєтесь Ви з твердженням, що зараз варто менше публічно критикувати українську владу, навіть якщо є підозри у корупційних зловживаннях певних чиновників, адже це дестабілізує ситуацію в країні та зменшує довіру закордонних партнерів до України?	8
4. Які перешкоди, на Вашу думку, зараз існують для підприємницької діяльності в Україні?	9
5. Який суб'єкт, на Вашу думку, у першу чергу зможе здійснити повоєнну відбудову країни ефективно і без корупції?	9
6. Чи доводилося особисто Вам впродовж минулого року відвідувати державну лікарню чи поліклініку? Якщо так, чи доводилося Вам доплачувати за прийом у лікаря чи за медичну процедуру (укол, перев'язку тощо) чи діагностику (рентген, УЗД тощо)?.....	9
7. Ви поділяєте чи ні думку, що лікарям можна і варто додатково віддячувати, щоб мати гарантію отримання якісної допомоги в майбутньому?	10
8. На Вашу думку, які проблеми системи охорони здоров'я треба вирішувати в першу чергу?.....	10

Основні результати дослідження

1. Сприйняття відповідальності Президента за корупцію у виконавчій владі під час війни

- Станом на початок липня 2023 року 78% респондентів вважають, що Президент України несе пряму відповідальність за корупцію в уряді та воєнних адміністраціях. Не погоджуються з цим твердженням лише 18% опитаних.

Чи погоджуєтесь Ви з твердженням, що президент несе пряму відповідальність за корупцію в уряді, воєнних адміністраціях?

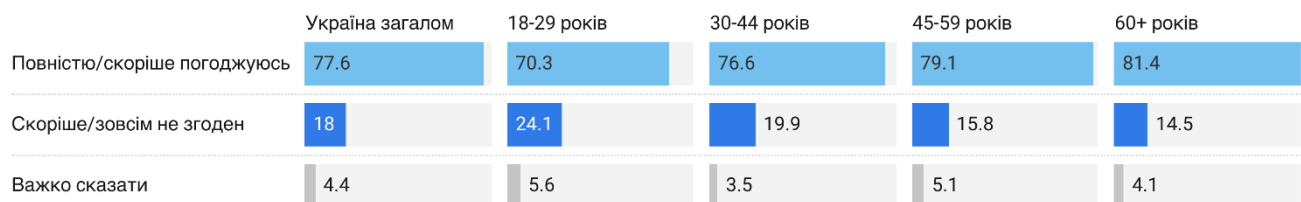
Опитування проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з Київським міжнародним інститутом соціології з 3 по 17 липня 2023 року. Опитування методом face-to-face проводилося у всіх регіонах України, окрім АР Крим, Донецької, Луганської та Херсонської областей, у Запорізькій та Харківській областях опитування проводилося на тих територіях, що контролюються урядом України, та на яких не ведуться бойові дії. Опитано 2011 респондентів віком від 18 років.

Created with Datawrapper

Варто зазначити, що українці старшого віку більш вимогливі до Президента, ніж молодь. Якщо серед опитаних віком 18–29 років 70% погоджуються з тезою, що глава держави несе відповідальність за корупцію, то серед людей віком 60+ частка критично налаштованих зростає до 81%. Інших суттєвих відмінностей – за матеріальним становищем чи регіоном проживання – немає.

Чи погоджуєтесь Ви з твердженням, що президент несе пряму відповідальність за корупцію в уряді, воєнних адміністраціях?

Віковий розподіл

Опитування проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з Київським міжнародним інститутом соціології з 3 по 17 липня 2023 року. Опитування методом face-to-face проводилося у всіх регіонах України, окрім АР Крим, Донецької, Луганської та Херсонської областей, у Запорізькій та Харківській областях опитування проводилося на тих територіях, що контролюються урядом України, та на яких не ведуться бойові дії. Опитано 2011 респондентів віком від 18 років.

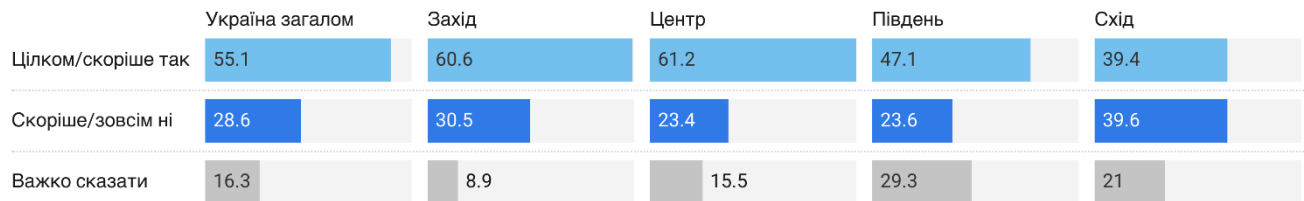
Created with Datawrapper

2. Сприйняття зовнішнього тиску та громадського осуду влади з приводу корупції

- У серпні 2023 року більше половини опитаних (55%) погоджувалися з тезою, що військова допомога Україні має надаватися закордонними партнерами за умови ефективної боротьби з корупцією.

Найбільше таке бачення взаємодії України з іноземними партнерами поділяють мешканці західних і центральних областей: 60,6% та 61,1% відповідно. На півдні ж лише 47% опитаних підтримують тезу про те, що боротьба з корупцією є передумовою військової допомоги. Найбільше опонентів цієї тези проживає у східних областях – 40%.

На Вашу думку, чи доречно з боку закордонних партнерів України було б запровадити підхід, за якого військова допомога Україні надавалася б лише за умови ефективної боротьби з корупцією в Україні?

Опитування проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з соціологічною службою Центру Разумкова за підтримки програми MATRA з 9 по 15 серпня 2023 року. Опитування методом face-to-face проводилося у всіх регіонах України, окрім АР Крим, Донецької та Луганської областей, а у Запорізькій, Миколаївській, Харківській, Херсонській областях опитування проводилося на тих територіях, що контролюються урядом України, та на яких не ведуться бойові дії. Опитано 2019 респондентів віком від 18 років.

Created with Datawrapper

Найменше з цим твердженням згодні більш забезпечені громадяни, тоді як найбільш критичне ставлення поширене серед громадян з низьким рівнем доходу.

На Вашу думку, чи доречно з боку закордонних партнерів України було б запровадити підхід, за якого військова допомога Україні надавалася б лише за умови ефективної боротьби з корупцією в Україні?

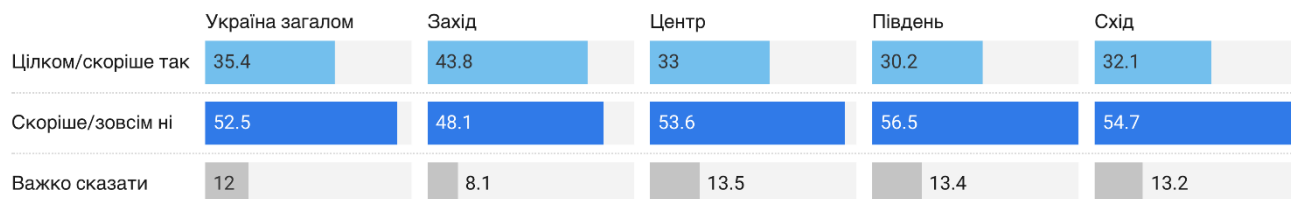

Опитування проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з соціологічною службою Центру Разумкова за підтримки програми MATRA з 9 по 15 серпня 2023 року. Опитування методом face-to-face проводилося у всіх регіонах України, окрім АР Крим, Донецької та Луганської областей, а у Запорізькій, Миколаївській, Харківській, Херсонській областях опитування проводилося на тих територіях, що контролюються урядом України, та на яких не ведуться бойові дії. Опитано 2019 респондентів віком від 18 років.

Created with Datawrapper

У серпні 2023 року більше половини (52,5%) опитаних висловили думку, що зараз можна критикувати владу за корупцію і не згодні з тим, що така критика дестабілізує країну та зменшує довіру закордонних партнерів.

Чи погоджуєтеся Ви з твердженням, що зараз варто менше публічно критикувати українську владу, навіть якщо є підозри у корупційних зловживаннях певних чиновників, адже це дестабілізує ситуацію в країні та зменшує довіру закордонних партнерів до України?

Опитування проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з соціологічною службою Центру Разумкова за підтримки програми MATRA з 9 по 15 серпня 2023 року. Опитування методом face-to-face проводилося у всіх регіонах України, окрім АР Крим, Донецької та Луганської областей, а у Запорізькій, Миколаївській, Харківській, Херсонській областях опитування проводилося на тих територіях, що контролюються урядом України, та на яких не ведуться бойові дії. Опитано 2019 респондентів віком від 18 років.

Created with Datawrapper

3. Корупція як гальмо для повоєнної економічної стабілізації та відбудови

- Згідно з опитуванням, проведеним у липні 2023 року, корупція сприймається громадянами як найбільша перешкода для розвитку підприємництва у країні. Це зазначили 47% опитаних. Для порівняння: 37% назвали найбільшою перешкодою руйнування, завдані війною, 36% – неадекватну систему податкового адміністрування і контролю, 36% – слабку підтримку з боку держави. Показово, що проблеми, які напряду залежать від якості державного управління, посідають три з чотирьох перших позицій, які, на думку українців, заважають розвитку підприємництва. Водночас наступними за негативним впливом на підприємництво йдуть відтік фахівців і підприємців за кордон (29%) та відтік працівників за кордон (28%).

Які перешкоди, на Вашу думку, зараз існують для підприємницької діяльності в Україні?

Можливі декілька відповідей

Опитування проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з Київським міжнародним інститутом соціології з 3 по 17 липня 2023 року. Опитування методом face-to-face проводилося у всіх регіонах України, окрім АР Крим, Донецької, Луганської та Херсонської областей, у Запорізькій та Харківській областях опитування проводилося на тих територіях, що контролюються урядом України, та на яких не ведуться бойові дії. Опитано 2011 респондентів віком від 18 років.

Created with Datawrapper

Корупцію як перешкоду для підприємництва дещо частіше згадували на сході (55%) та рідше на заході (43%) країни. Так само із заходу (30%) на схід (43%) помітно зростає критичне ставлення до податкового

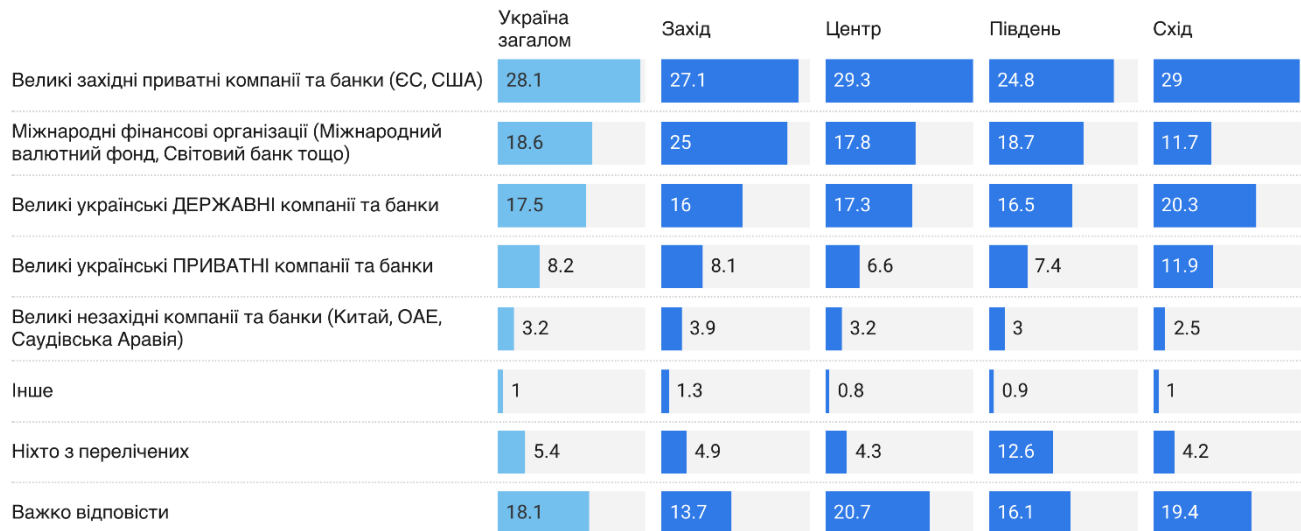
контролю. Респонденти східних (40%) та південних областей (33%) частіше згадували про відтік фахівців та підприємців за кордон, ніж у західних (22%) та центральних регіонах (27%), які менше постраждали від воєнних дій. Така ж ситуація склалася і з відтоком працівників: про це частіше згадували на сході (37%) та півдні країни (31%), ніж на заході (25%) та в центрі (24%).

- **Показово, що в суспільстві панує недовіра до вітчизняних агентів повосної економічної та інфраструктурної відбудови.** Зокрема, у липні 2023 року лише 17,5% опитаних погодилися з думкою, що державні українські компанії та банки можуть ефективно і без корупції здійснити повоєнну відбудову країни. Рівень довіри до українських приватних компаній та банків ще нижчий – 8%.

Наразі найбільші, проте так само невисокі показники довіри, мають великі західні компанії та банки (28%) та міжнародні фінансові організації, такі як МВФ та Світовий банк (19%). Найменшу довіру мають великі незахідні компанії та банки (Китай, ОАЕ, Саудівська Аравія) – лише 3% респондентів.

Який суб'єкт, на Вашу думку, у першу чергу зможе здійснити повоєнну відбудову країни ефективно і без корупції?

одна відповідь

Опитування проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з Київським міжнародним інститутом соціології з 3 по 17 липня 2023 року. Опитування методом face-to-face проводилося у всіх регіонах України, окрім АР Крим, Донецької, Луганської та Херсонської областей, у Запорізькій та Харківській областях опитування проводилося на тих територіях, що контролюються урядом України, та на яких не ведуться бойові дії. Опитано 2011 респондентів віком від 18 років.

Created with Datawrapper

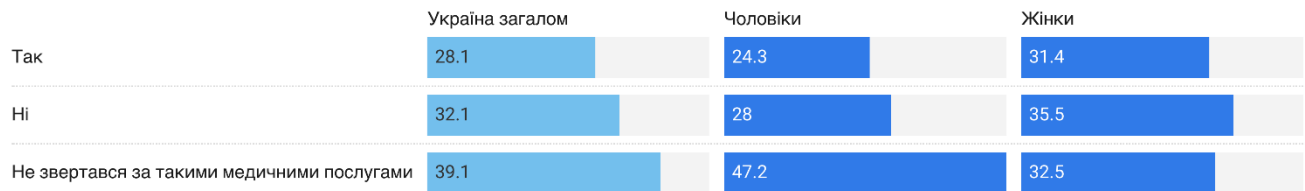
4. Непрозорість у системі охорони здоров'я

У липні 2023 року ми поставили три індикативні запитання, за допомогою яких протягом 2019–2021 рр. спостерігали, як громадяни сприймають зміни, пов'язані з реформою охорони здоров'я. Зокрема, йдеться про «доплати» за медичні послуги у державних лікарнях/поліклініках, готовність громадян «віддячувати» лікарям грошима за отримання якісної допомоги та їхню думку про нагальні зміни у системі охорони здоров'я.

- Отже, **28% опитаних підтвердили, що за останні 12 місяців їм доводилося доплачувати за медичні послуги під час прийому лікаря або за медичну процедуру (укол, перев'язку тощо) чи діагностику (рентген, УЗД тощо) в державних лікарнях/поліклініках.** 32% респондентів повідомили, що їм не доводилося доплачувати, а 39% опитаних сказали, що не зверталися за такими послугами, і менше відсотка вирішили не відповідати на це запитання. Для порівняння: у травні 2021 року частка тих, кому довелося

доплачувати, становила 33%. Аналіз даних показав, що жінки (31%) дещо частіше, ніж чоловіки (24%), були змушені доплачувати за медичні послуги в державних установах охорони здоров'я.

Чи доводилося особисто Вам впродовж минулого року відвідувати державну лікарню чи поліклініку? Якщо так, чи доводилося Вам доплачувати за прийом у лікаря чи за медичну процедуру (укол, перев'язка, тощо) чи діагностику (рентген, УЗД тощо)?

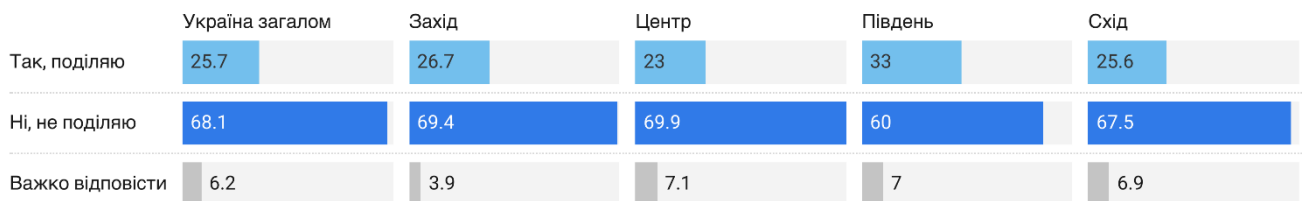

Опитування проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з Київським міжнародним інститутом соціології з 3 по 17 липня 2023 року. Опитування методом face-to-face проводилося у всіх регіонах України, окрім АР Крим, Донецької, Луганської та Херсонської областей, у Запорізькій та Харківській областях опитування проводилося на тих територіях, що контролюються урядом України, та на яких не ведуться бойові дії. Опитано 2011 респондентів віком від 18 років.

Created with Datawrapper

- Порівняно з [2021 роком](#) (17%), зросла частка громадян, які вважають, що задля отримання якісної медичної допомоги у майбутньому їм варто додатково віддячувати лікарям. У липні 2023 року таких респондентів стало 26%. Проте більшість – 68% як у 2021-му, так і в 2023 роках – продовжує вважати, що додатково доплачувати лікарям зі своєї кишені не варто.

Ви поділяєте чи ні думку, що лікарям можна і варто додатково віддячувати, щоб мати гарантію отримання якісної допомоги в майбутньому?

Опитування проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з Київським міжнародним інститутом соціології з 3 по 17 липня 2023 року. Опитування методом face-to-face проводилося у всіх регіонах України, окрім АР Крим, Донецької, Луганської та Херсонської областей, у Запорізькій та Харківській областях опитування проводилося на тих територіях, що контролюються урядом України, та на яких не ведуться бойові дії. Опитано 2011 респондентів віком від 18 років.

Created with Datawrapper

- У липні 2023 року, відповідаючи на запитання про проблеми у сфері охорони здоров'я, які потребують першочергового розв'язання, **найчастіше (60%) громадяни називали корупцію та кругову поруку серед керівників медичних закладів. Друге місце посіла вимога зменшити вартість ліків (54%). Третє місце розділили необхідність забезпечити лікарні та поліклініки обладнанням для лікування і діагностики (52%) та відповідальність лікарів за здоров'я пацієнтів та результати лікування (51%). Далі – майже половина опитаних вимагають встановити прозорі та доступні ціни на медичні послуги в лікарнях (48%) та забезпечити належне лікування та реабілітацію поранених ветеранів (46%).**

Майже кожен третій респондент серед проблем, які треба вирішувати у першу чергу, зазначив такі: припинити стягнення «добровільних» поборів у лікарнях, поліклініках і пологових будинках (36%), збільшити число професійних лікарів-терапевтів і сімейних лікарів (35%), підвищити контроль за якістю медичної освіти (34%) та підвищити оплату праці лікарів та медперсоналу (30%).

[Порівняно з 2021 роком](#), у воєнний час суттєво зросла пріоритетність боротьби з корупцією та круговою порукою серед керівників медичних закладів та встановлення прозорих і доступних цін

на медичні послуги в лікарнях. У топ-5 вимог з'явився суспільний запит на належне лікування та реабілітацію ветеранів.

На Вашу думку, які проблеми системи охорони здоров'я треба вирішувати в першу чергу?

Можливі декілька відповідей, на графіку представлені топ-7 проблем

Опитування проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з Київським міжнародним інститутом соціології з 3 по 17 липня 2023 року. Опитування методом face-to-face проводилося у всіх регіонах України, окрім АР Крим, Донецької, Луганської та Херсонської областей, у Запорізькій та Харківській областях опитування проводилося на тих територіях, що контролюються урядом України, та на яких не ведуться бойові дії. Опитано 2011 респондентів віком від 18 років.

Created with Datawrapper

Таблиці розподілів відповідей респондентів

1. Чи погоджуєтесь Ви з твердженням, що президент несе пряму відповідальність за корупцію в уряді, воєнних адміністраціях?

	Україна загалом	Захід	Центр	Південь	Схід
Згоден	58,7	79,1	75,9	76,1	80,1
Скоріше згоден	18,9				
Скоріше не згоден	10,2	17,5	18,9	19,6	15,6
Не згоден	7,8				
Важко сказати	4,4	3,4	5,2	4,3	4,2

віковий розподіл

	Україна загалом	18-29 років	30-44 років	45-59 років	60+ років
Повністю/скоріше згоден	77,6	70,3	76,6	79,1	81,4
Скоріше/зовсім не згоден	18	24,1	19,9	15,8	14,5
Важко сказати	4,4	5,6	3,5	5,1	4,1

2. На Вашу думку, чи доречно з боку закордонних партнерів України було б запровадити підхід, за якого військова допомога Україні надавалася б лише за умови ефективної боротьби з корупцією в Україні?

	Україна загалом	Захід	Центр	Південь	Схід
Так, цілком	26,0	60,6	61,2	47,1	39,4
Скоріше, так	29,1				
Скоріше, ні	17,5	30,5	23,4	23,6	39,6
Зовсім ні	11,1				
Важко відповісти	16,3	8,9	15,5	29,3	21,0

віковий розподіл

	Україна загалом	18-29 років	30-44 років	45-59 років	60+ років
Цілком/скоріше так	55,1	52,8	55,4	55,5	55,9
Скоріше/зовсім ні	28,6	32	28,1	27,7	28,2
Важко сказати	16,3	15,2	16,5	16,7	16,0

3. Чи погоджуєтесь Ви з твердженням, що зараз варто менше публічно критикувати українську владу, навіть якщо є підозри у корупційних зловживаннях певних чиновників, адже це дестабілізує ситуацію в країні та зменшує довіру закордонних партнерів до України?

	Україна загалом	Захід	Центр	Південь	Схід
Так, цілком	13,1	43,8	33	30,2	32,1
Скоріше, так	22,3				
Скоріше, ні	27,2	48,1	53,6	56,5	54,7
Зовсім ні	25,3				
Важко відповісти	12,0	8,1	13,5	13,4	13,2

віковий розподіл

	Україна загалом	18-29 років	30-44 років	45-59 років	60+ років
Цілком/скоріше так	35,4	34,7	36,7	35,1	35
Скоріше/зовсім ні	52,5	52,9	49	55,1	53,5
Важко сказати	12,0	12,4	14,3	9,9	11,5

4. Які перешкоди, на Вашу думку, зараз існують для підприємницької діяльності в Україні? (оберіть усе, що підходить)

	Україна загалом	Захід	Центр	Південь	Схід
Корупція	46,7	42,9	44,9	48,3	54,8
Руйнування завдані війною	36,7	32,7	35,5	39,6	43,2
Неадекватна система податкового адміністрування і контролю	36,1	30,3	35,7	38,7	43,2
Слабка підтримка з боку держави	35,9	36,1	31,7	35,2	44,7
Відтік фахівців і підприємців за кордон	28,9	22,2	26,7	32,6	40,2
Відтік працівників за кордон	27,6	24,6	24,2	30,9	37
Різде зниження попиту на товари і послуги	25,8	24,1	24,5	24,3	31,8
Відсутність доступних кредитних ресурсів	18,2	14,8	20,1	18,7	18,1
Слабка підтримка з боку західних партнерів	6,7	4,3	7,9	8,3	6,2
Інше	0,8	0,2	0,7	0,4	2,2
Перешкод немає	1,8	2,4	1,9	0,9	1,2
Важко відповісти	12,4	9,2	16,3	10,4	9,4

5. Який суб'єкт, на Вашу думку, у першу чергу зможе здійснити повоєнну відбудову країни ефективно і без корупції? (оберіть одну відповідь, яка підходить найкраще)

	Україна загалом	Захід	Центр	Південь	Схід
Великі західні приватні компанії та банки (ЄС, США)	28,1	27,1	29,3	24,8	29,0
Міжнародні фінансові організації (Міжнародний валютний фонд, Світовий банк тощо)	18,6	25,0	17,8	18,7	11,7
Великі українські ДЕРЖАВНІ компанії та банки	17,5	16,0	17,3	16,5	20,3
Великі українські ПРИВАТНІ компанії та банки	8,2	8,1	6,6	7,4	11,9
Великі незахідні компанії та банки (Китай, ОАЕ, Саудівська Аравія)	3,2	3,9	3,2	3,0	2,5
Інше	1,0	1,3	0,8	0,9	1,0
Ніхто з перелічених	5,4	4,9	4,3	12,6	4,2
Важко відповісти	18,1	13,7	20,7	16,1	19,4

6. Чи доводилося особисто Вам впродовж минулого року відвідувати державну лікарню чи поліклініку? Якщо так, чи доводилося Вам доплачувати за прийом у лікаря чи за медичну процедуру (укол, перев'язка, тощо) чи діагностику (рентген, УЗД тощо)?

	Україна загалом	Захід	Центр	Південь	Схід
Так	28,1	32,3	26,4	25,7	27,8
Ні	32,1	33,5	32,5	27,0	32,3
Не звертався за такими медичними послугами	39,1	33,5	40,4	47,0	39,5

віковий розподіл

	Україна загалом	18-29 років	30-44 років	45-59 років	60+ років
Так	28,1	27,5	24,2	27,7	32,9
Ні	32,1	35,3	33,9	29,7	30,5
Не звертався за такими медичними послугами	39,1	36,6	41,2	42,0	35,9

7. Ви поділяєте чи ні думку, що лікарям можна і варто додатково віддячувати, щоб мати гарантію отримання якісної допомоги в майбутньому?

	Україна загалом	Захід	Центр	Південь	Схід
Так, поділяю	25,7	26,7	23,0	33,0	25,6
Ні, не поділяю	68,1	69,4	69,9	60,0	67,5
Важко відповісти	6,2	3,9	7,1	7,0	6,9

віковий розподіл

	Україна загалом	18-29 років	30-44 років	45-59 років	60+ років
Цілком/скоріше так	25,7	30,9	27,4	24,8	21,7
Скоріше/зовсім ні	68,1	61,6	67,6	69,7	70,9
Важко сказати	6,2	7,5	5,0	5,5	7,4

8. На Вашу думку, які проблеми системи охорони здоров'я треба вирішувати в першу чергу? (оберіть усе, що підходить)

	Україна загалом	Захід	Центр	Південь	Схід
Боротися з корупцією та круговою порукою серед керівників медичних закладів	59,7	52,1	60	57,4	70,2
Зменшити вартість ліків	54,1	53,6	54,5	45,7	58,8
Забезпечити лікарні та поліклініки обладнанням для лікування і діагностики	51,7	43	51,4	51,3	63,8
Встановити відповідальність лікарів за здоров'я пацієнтів та результати лікування	51,1	46,6	48,9	47,4	63,5
Встановити прозорі та доступні ціни на медичні послуги в лікарнях	47,8	43	44,3	47,4	61,5
Забезпечити належне лікування та реабілітацію поранених ветеранів	45,8	36,3	47,3	40,4	58,3
Припинити стягнення «добровільних» поборів у лікарнях, поліклініках і пологових будинках	36,1	32,5	35,3	32,2	44,7
Збільшити число професійних лікарів-терапевтів і сімейних лікарів	34,8	21,2	35,2	38,7	49,4
Підвищити контроль за якістю медичної освіти	33,6	27,6	34	29,6	42,9
Протидіяти поширенню сфальсифікованих ліків	31,9	26,1	31,3	30,9	41,2
Підвищити оплату праці лікарів та медперсоналу	30,2	21,8	29,7	33,5	40,7
Зробити службу невідкладної допомоги якісною	28,6	17,9	28,3	30,9	42,2
Підтримувати українських виробників ліків	24	17,9	22,2	25,7	35
Створити систему стимулів для здорового способу життя	19,3	12,2	17,5	24,3	29,5
Інше	1,5	0,8	1,7	0,9	2,5
Проблем немає / Нічого не треба вирішувати	0,3	0,2	0,4	1,3	0
Важко відповісти	1,5	0,9	2,1	2,6	0,2